

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев2 3043/2020
20.10.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Мијушко Жугић, адвокат из ..., против туженог Дом ученика Средње ... школе у Београду, кога заступа Драган Ракић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћању на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 785/20 од 29.05.2020. године, у седници одржаној 20.10.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 785/20 од 29.05.2020. године и предмет враћа истом суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1030/18 од 08.10.2019. године, ставом првим изреке, није дозвољено објективно преиначење тужбе поднеском од 13.06.2019. године. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи као незаконито решење туженог број .. од 30.01.2018. године којим је тужиоцу отказан уговор о раду и да се обавезе тужени да га врати на рад. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 785/20 од 29.05.2020. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђено решење садржано у ставу првом изреке првостепене пресуде. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу другом изреке тако што је усвојен тужбени захтев тужиоца и поништено као незаконито решење туженог број .. од 30.01.2018. године којим је тужиоцу отказан уговор о раду и обавезан тужени да тужиоца врати на рад. Ставом трећим изреке преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу трећем изреке првостепене пресуде па је обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка. Ставом четвртим изреке одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП Врховни касациони суд је нашао да је ревизија туженог основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка у смислу члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је из Градске управе Града Београда преузет у радни однос код туженог на радно место помоћника директора чиме је засновао радни однос код туженог на неодређено време почев од 21.08.2001. године. Решењем о отказу уговора о раду број .. од 27.12.2017. године, тужиоцу је са тим датумом, на пословима и радним задацима директора, отказан уговор о раду због престанка потребе за његовим радом. Истог дана тужилац је са туженим закључио уговор о раду број .. којим је засновао радни однос код туженог на одређено време до повратка запослене са боловања на радном месту васпитача. Решењем Владе РС од 21.12.2017. године тужиоцу је престала дужност директора због истека мандата, а решењем Владе РС од 21.12.2017. године за вршиоца дужности директора туженог именован је ББ. Дана 27.12.2017. године тужилац је предао дужност в.д. директору туженог ББ. Решење о отказу уговора о раду од 27.12.2017. године и уговор о раду са истим датумом потписали су за в.д. директора ББ, ВВ, његов заменик. Решењем Привредног суда од 03.01.2018. године извршена је промена лица овлашћеног за заступање и ББ је уписан као вршилац дужности директора туженог са правом заступања са неограниченим овлашћењима, ког дана је брисано тужиочево право за заступање са неограниченим овлашћењима. Оспореним решењем о отказу уговора о раду број .. од 30.01.2018. године тужиоцу је престао радни однос на пословима „васпитач“ закључно са 30.01.2018. године. Према образложењу оспореног решења: „тужени је са тужиоцем закључио уговор о раду о заснивању радног односа на одређено време до повратка запосленог са боловања. На основу наведеног је донето оспорено решење“.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је као претходно питање ценио пуноважност уговора о раду од 27.12.2017. године па је нашао да је такав уговор ништав јер је потписан од стране заменика в.д. директора туженог који није имао овлашћење за закључивање оваквог уговора, због чега овакав уговор не производи правно дејство. Како је уговор о раду ништав, то по оцени овог суда нема места поништају решења о отказу уговора о раду од 30.01.2018. године.

По оцени другостепеног суда, за законитост решења о отказу није довољно парафразирање законских одредби да је за радом престала потреба, већ решење мора да садржи чињенице из којих се може закључити да је остварен отказни разлог јер се запосленом морају пружити докази о разлозима престанка потребе за његовим радом, што је у конкретном случају изостало. Због тога је другостепени суд, закључујући да је овакво поступање туженог противно императивним прописима који регулишу радноправне односе, преиначио првостепену пресуду и поништио решење о отказу уговора о раду тужиоцу.

Основано се у ревизији указује да је приликом преиначења пресуде другостепени суд погрешно и непотпуно утврдио чињенично стање (члан 416. став 3. у вези чл. 403. став 2. ЗПП).

У овом случају предмет тужбеног захтева је поништај решења број .. од 30.01.2018. године којим је тужиоцу утврђен престанак радног односа заснованог на одређено време закључно са 30.01.2018. године а који је закључен до повратка запосленог са боловања. Оцењујући законитост овог решења, другостепени суд је (у суштини) ценио законитост решења о отказу уговора о раду од 27.12.2017. године (које није предмет тужбеног захтева) а које је донето на основу решења Владе РС којим је тужиоцу престала дужност директора због истека мандата, а због престанка потребе за његовим радом, јер му тужени није могао обезбедити други посао који одговара његовој стручној спреми.

Имајући у виду да је другостепени суд приликом оцене законитости решења које је предмет тужбеног захтева (решење од 30.01.2018. године) ценио законитост другог решења (решење од 27.12.2017. године) који није предмет тужбеног захтева, то је другостепена пресуда морала бити укинута.

У поновном поступку другостепени суд ће имати у виду примедбе из овог решења и на правилан начин одлучити о законитости решења о престанку радног односа на одређено време које је донето 30.01.2018. године уз образложење да је тужилац закључио радни однос на одређено време до повратка запосленог са боловања. У конкретном случају потребно је утврдити, без обзира на законитост закљученог уговора о раду на одређено време (предмет тужбеног захтева није утврђење ништавости уговора о раду), да ли је тужилац и у ком временском периоду био у радном односу код туженог, идентификовати запосленог (именом и презименом) и послове на којима је радио, а кога је тужилац мењао и да ли се тај запослени кога је тужилац „мењао“ вратио са боловања и када, како би на правилан начин одлучио о законитости побијаног решења.

На основу члана 416. став 3. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић